

руху, яку актив ОУН виконав згідно з інтересами ОУН і волею членських кадрів.

ІІ ВЗОУН стверджує, що полк[овник] А.Мельник потуряв зраді в Проводі українських націоналістів, діяв на шкоду ОУН і української справи.

ІІ ВЗОУН виключає тому полк[овника] А.Мельника із членів Організації українських націоналістів.

Виключенню підлягають рівно ж усі ті члени організації, що після проголошення постанов ІІ ВЗОУН братимуть участь у акції А.Мельника проти ОУН.

ІІ ВЗОУН взиває полк[овника] А.Мельника заперестати яку-небудь акцію під назвою ОУН. Кожне відхилення від тієї перестороги Організація поборюватиме як диверсію.

ІІ ВЗОУН взиває всіх націоналістів, яких група А. Мельника втягнула в диверсію проти ОУН, зірвати з нею, підпорядкуватися Проводові ОУН та стати в карні ряди революційно-визвольного руху ОУН під проводом Степана Бандери.

ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929-1955 р. [Закордонні частини Організації Українських Націоналістів]. – 1955. – С.24-47.

№ 9

Звернення ОУН (А.Мельника) до українських робітників із закликами до активної участі в русі за незалежну Українську державу*

1 травня 1941 р.

УКРАЇНЦІ-РОБІТНИКИ!

Наше робітництво широкими лавами вступає в ряди Організації українських націоналістів і перетворюється там у карну, свідому націоналістичну верству – в націоналістичне робітництво, що знає мету ОУН, де на першому місці поставлено працю, що знає програму ОУН, де справедливо розв'язане робітниче питання.

Робітник, селянин чи інтелігент, коли вони не працюють, не мають права називати себе націоналістами. Бо вартість людини оцінює ОУН по її національній свідомості та вислідах праці.

У нашій державі, за яку боремося під проводом вождя Андрія Мельника, не буде пана й кріпака, не буде визискувача-капіталіста й

* Див. док. №30, 57.

визискуваного робітника, але будуть робітники, селяни й працююча інтелігенція, себто буде: праця молота, машини й фабрик, праця плугу, коси й серпа, праця мозку й науки!

Українська працююча інтелігенція – це та, що виростає з верств свідомого робітництва та селянства. В нас немає білоручок-панків із “блакитною” кров’ю та чорного робітника-селянина. Всіх нас породила одна спільна мати – українська земля, в усіх нас ллється одна українська кров!

Хто правильно й успішно поведе робітництво до перемоги: чужі московсько-жидівські агітатори, чи своя націоналістична інтелігенція, гаслом і метою життя якої є праця? Хто краще зрозуміє потреби робітника-націоналіста, як не інженер-націоналіст? Хто краще дбатиме про здоров’я робітника, як не свій лікар-націоналіст? Хто найліпше потрапить захистити наше робітництво від різних кривд, як не націоналіст-адвокат?

Все це добре розуміє свідоме, карне, незломне націоналістичне робітництво, яке ніщо вже не в силі збаламутити та розпорошити на радість ворогів України.

РОБІТНИКИ!

Ви з тою твердою крицею, з якої кується в націоналістичному ковалі воля України!

Але є ще серед Вас збаламучені, несвідомі друзі. Ви повинні спричинитися до того, щоб і вони міцно стали з Вами в ряди та чинно стрінули небезпеки. Ці небезпеки завжди причаяно сидять за плечима робітника, поки існує московсько-жидівська комуна та наші огидні раби й шкідники, які свідомо, чи несвідомо служать чужому, замість того, щоб самим стати панам на власній землі.

Бути паном – це не значить народитися у високих палатах, в родинах неробів і визискувачів. Наш робітник мусить бути паном у тому розумінні, щоб не служити ворогам та їх агентам. Наш робітник мусить бути паном, щоб чином і словом викорінювати з українського середовища ворогів і шкідників, що руйнують його життя й цим калічать життя цілої нації.

Тепер ворожі агенти й різні наші сліпі шкідники затроюють українське робітництво вже не завмерлими ідеями комунізму, але підшиваючися під правди Організації українських націоналістів.

Поясни, націоналісте, робітнику, своєму несвідомому другові, який наставляє вуха та вірить тій усій продажній кліці, що їй уже не вдасться підчепити на гачок цих провокаційних штучок наше робітництво! Будь гордий з того, що ти можеш бути паном своєї долі у відрізненні від поневоленого й пригнобленого робітництва в Советчині! Виясни несвідомому другові, що жодного розламу в Організації українських націоналістів не було й не буде, поки на чолі її стоять такі вожді, як сл.п.Євген Коновалець, його наступник Андрій Мельник. І такі загартовані в боях і працях ре-

волюції люди, як члени Проводу українських націоналістів, честь та імена яких недаремно намагаються очорнювати бунтівники!

Поясни йому, що надалі існує сильна, непоборна, єдина Організація українських націоналістів, яку ворог намагається підкопати при допомозі нової провокації – використовуючи також і тих, яких очолює шкідник Яри[й]*, що прикривається комедіанською постаттю Бандери.

Український робітнику! Будь здоровим, сильним, відпорним та готовим у кожній хвилині дати відсіч ворогам, чужим агентам і шкідникам! Доля України в значній мірі залежить від того, як зложиш ти іспит своєї національної й суспільної зрілості.

Геть з ворогами!

Здалека від руїників і анархістів, що не мають пошани до нашого вождя Андрія Мельника й Проводу українських націоналістів!

Хай живе Українська національна революція!

Хай живе наш вождь Андрій Мельник!

Хай живе Організація українських націоналістів!

Слава праці, боротьбі й перемозі!

Слава Україні!

1 травня 1941 р.

Бібліотека ім.О.Ольжича. Колекція документів.

* Рихард (Ріно) Ярий (Яри), народився, за одними даними, 1888 р. в Судетах (Див.: Кентій А.В. Нарис історії ОУН (1929-1941 рр.) – с. 1), за іншими – в 1898 році в Ряшеві (Жешув-Польща) (Див.: ЦДАВО України. – Ф.4628. – Оп.1. – Спр. 10 – Арк. 142 або Веденєєв Д. Загадка Р.Ярого // Пам'ять століть. – 2001. - № 6. – С.149-150). Його батько був австрійським офіцером, за національністю чехом, мати – полькою (дівоче прізвище Поллак). Батько Ярого 1913 р. вийшов у відставку й оселився в Моравській Оставі, як військовий пенсіонер. Вчені, що називають роком народження Ярого 1888-й, стверджують, що 1912 р. він закінчив військову академію у Віннер Нойштадті. За іншими даними, Ярий до початку 1-ї світової війни закінчив лише 6 класів реальної гімназії, а в 1914-15 рр. навчався у військово-технічному училищі. На фронті Ярий опинився у 1917 р. в саперному батальйоні. У своїй офіцерській книжці, як багато “нацменів”, Ярий записався “німцем”. 1918 р. Ярого звільнили в запас у чині лейтенанта саперної служби. Молодий безробітний офіцер записався на службу до УГА. Його зарахували до кінноти в чині оберлейтенанта. У 1920 р. Ярий стає капітаном (сотником), а ще через рік опиняється разом із залишками бригади генерала Кравса у Чехословаччині. 1922 р. Ярий одружується з єврейкою Розою Шпільфогель. Ріхард і Роза перебували у конфлікті зі своїми батьками, тому не отримали спадку й жили бідно. Щоб заробити на життя, Ярий вдався до спекуляції кіньми, які належали бригаді УГА. Проти нього навіть відкрили кримінальну справу, але з розформуванням табору для інтернованих справу припинили. 1923 р. Ярий переїжджає до Німеччини й згодом стає близьким співробітником Коновальця. Він стає зв'язковим між УВО й німецькою військовою розвідкою, має доступ до міністерства райхсверу й вигідно продає відомості, здобуті розвідкою УВО про польську армію німцям.

У 20-х рр. XX ст. Ярого почали супроводжувати скандали, пов'язані зі звинуваченням у розкраданні коштів з каси УВО. Ярий у момент розколу ОУН стає на бік Бандери. Він був співорганізатором батальйону “Роланд” (Дружин українських націоналістів). 16 вересня 1941 р. Ярого арештувало гестапо у Львові, після чого він відійшов від політичних справ і до смерті жив у Австрії.